

S vojenskými hodnostmi se musí zacházet velmi opatrně

1.8.2014 Pražský deník str. 11 Události

(saz)

Bývalý náčelník **generálního štábu české armády Jiří Šedivý** řekl regionálnímu Deníku:

Praha – **Náčelník generálního štábu, armádní generál Petr Pavel** usiluje o vysoký post v **Severoatlantické alianci**. **Česká armáda** tak bude muset vedle dalších personálních změn možná hledat i jeho **nástupce**. Podle **armádního generála Jiřího Šedivého**, který nejvyšší **vojenskou funkci** zastával před dvanácti lety, splňují v **české armádě** potřebné kvality dva, možná tři lidé.

* Jak se hledá nový náčelník **generálního štábu**?

Především musí znát celý proces řízení **armády** z nejvyšších pater. To znamená, že by měl mít za sebou pozice zástupce náčelníka **generálního štábu** a komponentního **velitele**. Stoprocentně by měl mít odpovídající strategické vzdělání na nějaké prestižnější **vojenské škole** ve **Spojených státech**, Velké Británii, Francii, Německu či Itálii. Nevylučuje se ale ani vzdělání nejvyššího ranku, které poskytuje **Univerzita obrany**. Zpravidla se požaduje, aby se nový náčelník v minulosti účastnil zahraniční **bojové mise**. Dnes už je také téměř pravidlo, že nějakou dobu působil v zahraničních pozicích na **mezinárodních štábech**. Takové lidi dnes podle mě máme nejméně dva tři. Z nich poté vláda na návrh **ministra obrany** vybere. Jméno kandidáta projednají příslušné parlamentní výbory a nakonec ho vláda navrhne prezidentovi, který náčelníka **generálního štábu jmenuje**. Z vlastní zkušenosti můžu říct, že jsme jména kandidátů konzultovali hlavně s prezidentem jako vrchním **velitelem ozbrojených sil**.

* V nejbližší době opustí v pětapadesáti **letech armádu generálmajor Čestmír Tesařík**. Vy sám jste před dvanácti lety odešel tři dny před padesátými narozeninami. Proč nejvyšší důstojníci opouštějí **českou armádu** tak brzy?

Já jsem odešel, protože vypršelo období, po které mi byla svěřena funkce **generálního náčelníka**. Žádná vyšší pozice už v **armádě** neexistuje, a tak nemá náčelník **generálního štábu** v podstatě jinou možnost než odejít. Já jsem tehdy po vzoru západních **armád** považoval za svou povinnost, že se zbytečně nebudu držet své pozice a dám šanci mladším, aby postoupili dál. Když se bavíme o **generálu Tesaříkovi**, tak jemu se ještě do **vojenské kariéry** promítá původní zákon o **vojácích z povolání**. Podle něj vrcholní **vojenští představitelé** odcházejí v 55, nejpозději v 57 **letech**. **Generál Tesařík** byl **pilot**, a tak se mu odsloužené roky oproti ostatním **vojákům** násobily. Už tedy odsloužil třicet let v první kategorii.

* V kolika **letech** standardně opouštějí nejvyšší důstojníci zahraniční **armády**?

Každá **armáda** to má jinak – například **Američané** podle hodnosti. Předseda sboru náčelníků odchází ve **Spojených státech** po šedesátém roku věku. My máme z tohoto pohledu velmi mladou **armádu**. Aby náčelník **generálního štábu** skončil **vojenskou kariéru** a zároveň odešel do důchodu, musel by do funkce teoreticky nastupovat někdy v šedesátém roce věku. To je zatím asi nerealizovatelné. Podle novely už by ale další generace měla odcházet také až po šedesátém roce.

* Jak se **česká armáda** stará o své bývalé vysoké důstojníky?

Pochopitelně se nemůžeme srovnávat třeba s **Američany**, Brity nebo Němci. To jsou velké státy, které mají velmi kvalitní ekonomiku a mohou si dovolit postarat se o svoje **vojáky**, řekněme, velkoryseji. Nejsme na tom ale nijak špatně. Pochopitelně si nemůže **voják**, který odejde ve čtyřiceti **letech**, myslet, že bude žít z výsluh. To nejde ani u toho pětapadesátiletého. Vždy to ale umožní nějaký start do civilního života. Není to vždycky z počátku jednoduché, ale kdo chce najít zaměstnání, tak ho najde. Podle mě by se **armáda**, ale nejen ona, mohla více věnovat udržování sounáležitosti **vojáků z povolání** a těch, kteří odcházejí do zálohy.

* **Vojsko** má zhruba dva tisíce vysokých důstojníků. Není to hodně?

To si nemyslím. Tak malá **armáda**, jako je ta **česká**, nemůže jednoduše tvořit kariérní řád podle nějaké pyramidy hodností. Malá **armáda** má pochopitelně malou **základnu**, a proto je jednoduše ve vyšších štábech procentuálně více vysokých důstojníků. S vysokými hodnostmi se musí zacházet velmi opatrně. Není problém **vojáka z povolání** do hodnosti ustanovit. Je problém, aby do ní vyrostl. Když jsme ve jménu profesionalizace propouštěli vysoké důstojníky, propouštěli jsme i jejich myšlenkové kapacity a to dnes určitě **armádě** chybí. Jenom proto, že se někomu nelíbí, že máme o dvacet plukovníků víc, nemůžeme je vyhodit a s nimi i miliony vložené do jejich vzdělání.

Foto popis| Jiří **Šedivý**

Foto autor| Foto: Deník